

RELATIA DINTRE POLITIE SI COMUNITĂȚILE DE ROMI

-BUNE PRACTICI ÎN CONSOLIDAREA ÎNCREDERII ȘI ÎNȚELEGERII-

Relatia dintre politie si comunitatile de romi este esentiala din mai multe puncte de vedere. Romii sunt adesea tintele discriminarii si violentei motivate rasial.

Acestia trebuie sa se poata baza în totalitate pe politie pentru a fi protejati împotriva infrațiunilor motivate de ura, precum si pentru anchetarea completa a acestor infractiuni. În acelasi timp, politia se confrunta cu provocarea de a-si oferi serviciile în mod efectiv comunitatilor de romi.

O mai buna cooperare si o încredere sporita acordata de comunitatile de romi politiei pot conduce, pe de o parte, la o cresterea a eficientei activitatilor, iar pe de alta parte, la o crestere a sentimentului de siguranta pentru aceste comunitati. O buna activitate a politiei se caracterizeaza prin prevenirea si anchetarea eficienta a infrațiunilor motivate de ura, iar rata mai mare a succesului în acest sens se va rasfrânge pozitiv asupra performantei generale a politiei. Conduita profesionala în conformitate cu standardele existente va rezulta într-un sprijin sporit din partea comunitatilor locale, precum si într-un mai bun acces la acestea. Mai mult, relatiile mai bune cu comunitatile de romi vor îmbunatati nivelul de siguranta chiar si pentru politisti.

În Planul de Actiune al OSCE din 2003 privind îmbunatatirea situatiei romilor din spatiul OSCE, statele participante au recunoscut importanta bunelor relatii dintre politie si comunitatile de romi în ceea ce priveste scopul general de combatere a discriminarii si violentei rasiale, precum si pentru a se garanta ca indivizii romi pot juca un rol deplin si egal în societate. Statele participante s-au angajat sa ia un numar de masuri al caror scop este eliminarea decalajelor dintre standardele internationale în ceea ce priveste politia si practicile nationale existente.

Poliția Română a făcut pași importanți în combaterea unor stereotipuri, spre exemplu aplică măsuri afirmative față de femei (prin stabilirea unor bareme specifice de performanță sportivă la admitere), oferă locuri pentru persoanele care provin din comunități etnice minoritare. Polițiștii sunt primii care pot observa transformarea relațiilor dintre diferitele comunități, existența unor relații conflictuale, astfel pot întocmi rapoarte către superiori prin care să semnaleze astfel de situații.

În momentul în care cetățenii se adresează către poliție sesizând fapte de discriminare, aceste sesizări pot fi trimise către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării pentru competență soluționare. Polițiștii pot informa

cetățenii cu privire la legislația antidiscriminare, procedura de petiționare, respectiv autoritatea la care pot apela. De regulă în astfel de situații polițistul sesizat audiază petentul, persoana reclamată și martorii, colectează alte probe relevante, după care redirecționează cauza spre competentă soluționare către CNCD, trimițând toate dovezile obținute. O astfel de abordare a problemei are o serie de avantaje: părțile sunt audiate într-un timp scurt de la producerea incidentului, astfel declarațiile lor sunt mai fidele; autoritatea Poliției impune reguli mai stricte (spre exemplu persoanele citate în fața CNCD nu au obligația de a se prezenta la audieri); crește încrederea victimei discriminării față de Poliție.

Dacă apar fapte de natură penală, infracțiuni motivate de ură, ele trebuie catalogate și soluționate ca atare, cât mai urgent posibil, pentru a asigura cetățenii că vinovații răspund pentru faptele lor, evitând astfel tendințele de răzbunare. Totodată poliția trebuie să intervină ori de câte ori există pericolul declanșării unor violențe colective sau al altor infracțiuni.

Polițistul poate avea un rol activ și dacă asistă la o faptă de discriminare, nu trebuie să aștepte depunerea unei petiții.

Totodată la întâlnirile cu cetățenii poate avea și un rol de formator, având în vedere faptul că multe persoane nu știu ce este discriminarea, nu știu că fapta se sancționează contravențional și nu au auzit de CNCD.

Legislația națională anti-discriminare trebuie să se alinieze standardelor internaționale, în situațiile în care acest lucru nu s-a împlinit încă și trebuie înființate organisme de combatere a discriminării care să investigheze încălcările legislației existente, inclusive încălcările comise de lucrători din domeniul aplicării legii în ceea ce privește comunitățile de romi și sinti.

Trebuie instaurate politici ce recunosc importanța activității poliției în societățile multietnice. Pentru ca politicile să aibă un impact maxim, problematica activității poliției nu trebuie abordată în mod izolat, ci ca element integrant al politicilor pentru integrarea romilor în general, ca parte dintr-o strategie mai amplă pentru combaterea discriminării sistematice și promovarea incluziunii comunităților de romi și sinti.

Politia trebuie să fie corectă, imparțială și să reprezinte societatea ca întreg pentru a se bucura de încrederea diferitelor comunități dintr-o țară,

Romii trebuie să fie reprezentați în mod just în structurile statului. Romii sunt în mod tradițional subreprezentați în structurile guvernamentale, inclusiv în poliție, în principal datorită unui trecut îndelungat caracterizat prin discriminare și o reticentă din partea romilor mai tradiționaliști de a se alătura poliției sau altor agenții guvernamentale.

În timp ce procesul de aplicare, selecție și dezvoltarea pe mai departe a carierei trebuie să fie transparente, deschise tuturor partilor societății și nu să vizeze doar comunitățile minoritare, se pot institui anumite inițiative specifice, cu scopul de a

încuraja romii sa intre în politie, cum ar fi campaniile de informare si sensibilizare sau masurile ce se adreseaza neajunsurilor educationale. Cooperarea scolilor si invitarea elevilor de catre politie de a veni la unitatile acestora de instructaj s-au dovedit a avea un succes deosebit în a-i sensibiliza pe elevi cu privire la carierele din cadrul politiei.

La nivelul Inspectoratului de Poliție Județean Brăila sunt angajați 3 polițiști care au absolvit școlile de formare ale Poliției Române pe locuri scoase la concurs pentru minoritatea romă.

Masurile pentru abordarea neajunsurilor educationale pot cuprinde, de exemplu, instruire înaintea aplicarii si considerarea unor aptitudini specifice, cum ar fi cunostintele despre limba si cultura romilor, ca fiind un plus. Se pot stabili anumite tinte pentru cresterea gradului de reprezentare a romilor, iar în împrejurari extraordinare si doar pentru o durata de timp limitata, se poate lua în considerare adoptarea unor masuri speciale de recrutare, cu scopul redresarii rapide a oricarui dezechilibru.

Pentru a încuraja romii sa ramâna în cadrul politiei, trebuie stabilit un mediu de munca neutru, multiethnic si nediscriminatoriu, în care romii sa se simta confortabil, având oportunitati egale de promovare. Chestiunile ce privesc comunitatile de romi trebuie abordate atât în timpul pregatirii de baza a politiei precum si în timpul pregatirii ciclice din timpul serviciului, ca parte a procesului continuu de studiu al politistilor. Politistii din prima linie dar si managerii din cadrul politiei trebuie sa beneficieze de un instructaj privind romii, dar cu accente diferite, în functie de respectivele chestiuni operationale si manageriale relevante.

Pentru a-si îndeplini obligatiile de a-si oferi serviciile cu promptitudine, în mod egal si impartial fata de toti membrii societatii, politia trebuie de asemenea sa raspunda nevoilor comunitatilor de romi. Pentru a afla care sunt nevoile si problemele comunitatilor de romi si pentru a avea sprijinul acestora în prevenirea infractionalitatii, politia trebuie sa depuna eforturi pentru a le câstiga încrederea si pentru a stabili parteneriate cu aceste comunitati, bazate pe raspundere, respect reciproc si comunicare bazate pe principiul egalitatii.

De aceea, atât politia cât si comunitatile de romi, precum si alti reprezentanti ai societatii civile, trebuie sa fie instruiti în ceea ce priveste comunicarea si înțelegerea propriilor lor roluri, drepturi si obligatii în privinta abordarii parteneriatului. Exemple de forumuri interactive pentru comunicare, formale sau informale, sunt comitetele comunitare consultative, ateliere mixte ale politiei si comunitatii, întâlnirile publice sau “zilele portilor deschise” ale politiei. Pentru a obtine o gama larga de puncte de vedere si a contacta un numar cât mai mare de membri ai comunitatii, aceste forumuri publice trebuie sa fie deschise tuturor segmentelor societatii. Membrii comunitatilor de romi ar trebui sa fie împuterniciti

sa foloseasca în modul cel mai util si eficient aceste forumuri pentru identificarea si rezolvarea în comun a problemelor.

Acest lucru necesita ca politiei sa-i fie puse la dispozitie politicile si codurile de conduita adecvate, precum si pregatirea si dotarea necesare pentru implementarea într-o maniera profesionala a acestor politici si coduri de conduita.

Politia este cea mai vizibila manifestare a autoritatii guvernului. Principalele sale atributii sunt:

- mentinerea starii de calm, a legalitatii si ordinii publice;
- protejarea si respectarea drepturilor si libertatilor fundamentale ale individului;
- prevenirea si combaterea criminalitatii si furnizarea de asistenta si servicii catre public.